

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie internationale handel

2012/2042(INI)

21.6.2012

ADVIES

van de Commissie internationale handel

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's): concurrentievermogen
en zakelijke kansen
(2012/2042(INI))

Rapporteur voor advies (*): Iuliu Winkler

(*) Procedure met medeadviserende commissies – Artikel 50 van het
Reglement

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie internationale handel verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. herinnert eraan dat 13 % van de kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in de EU betrokken zijn in handel en investeringen met niet-EU-landen; schaaft zich achter het initiatief van de Commissie, zoals voorgesteld in haar mededeling 'Kleine ondernemingen in een grote wereld', om de internationalisering van kmo's te bevorderen, in overeenstemming met de 'Small Business Act' (2008);
2. benadrukt dat kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in de EU zwaar getroffen worden door de mondiale economische en financiële crisis;
3. herinnert eraan dat kleine en middelgrote ondernemingen, meer dan grote bedrijven, profiteren van internationalisering omdat zij in aanraking komen met beste praktijken, overschotproducties beter kunnen absorberen, en een betere levering van inputs hebben door invoer, en dus een grotere concurrentiekracht bezitten; daardoor presteren exporterende kmo's permanent beter dan niet-exporterende kmo's en leveren zij meer welzijnsverbetering op voor de hele economie en voor de consumenten;
4. verwerpt de gedachte dat de kmo's in de EU met afscherming van de internationale concurrentie geholpen zouden zijn en op het internationale toneel beter zouden kunnen presteren; gelooft dat de EU zich in internationale onderhandelingen veeleer achter een positieve agenda ten voordele van de kmo moet stellen, zodat belemmeringen op basis van wederkerigheid in het belang van de kmo over de gehele wereld kunnen worden afgebouwd;
5. acht een effectieve bescherming van kmo's tegen oneerlijke handelspraktijken van EU-partnerlanden even belangrijk als hulp aan kmo's die willen internationaliseren; meent dat internationalisering en bescherming tot het globaliseringsproces behoren als twee zijden van dezelfde medaille;
6. onderstreept de noodzaak om kmo's medezeggenschap te geven in de herziening van het bestaande kader voor ondersteuning; roept kmo's op om, samen met het Enterprise Europe Network en Europese bedrijfsorganisaties, nauw betrokken te blijven bij de tenuitvoerlegging van de herziening;
7. is ingenomen met het voorstel om de structuren en programma's van de EU en haar lidstaten voor dienstverlening die de internationalisering van kmo's ondersteunt, in kaart te brengen; hoopt dat dit langverwachte initiatief zal worden gevolgd door acties die voor een geharmoniseerde aanpak kunnen zorgen volgens de beginselen van subsidiariteit, effectiviteit en efficiëntie, een rationele verdeling van de taken over de overheidsactoren kunnen bevorderen en ontstaan van nog meer bureaucratie kunnen voorkomen; verlangt dat elk EU-initiatief een duidelijke meerwaarde laat zien;
8. bepleit dat de ondersteuning van kmo's wordt afgestemd op de vraag en de bijzondere

behoeften van elk bedrijf, aangezien kmo's velerlei profielen en bedrijfsbenodigdheden te zien geven, afhankelijk van hun respectieve grootte, bedrijfssector, werkterrein en geografische locatie; stelt daarom voor een netwerk te ontwikkelen tussen kmo's en grote Europese ondernemingen zodat kmo's kunnen profiteren van de expertise, de exportcapaciteit en het innovatievermogen van die ondernemingen;

9. spoort de Commissie aan om bij het inkaartbrengen na te gaan in welke mate de aanbevelingen en suggesties van de Small Business Act inzake administratieve vereenvoudiging feitelijk zijn uitgevoerd; verzoekt de Commissie met een wetgevingsvoorstel te komen met daarin een bindende vastlegging van toezeggingen van de kant van de lidstaten tot vereenvoudiging van alle nationale procedures en verwijdering van alle vormen van bureaucratie in het beleid ter ondersteuning van de internationalisering van kmo's; vraagt de Commissie om de kmo beter te beschermen tegen oneerlijke concurrentiepraktijken op derde markten, en wel in nauw overleg met de Europese verenigingen van kleine bedrijven, kamers van koophandel en industrie en andere belanghebbenden.; onderkent dat dit voorstel de bevoegdheden van de lidstaten moet ontzien, met name op het gebied van individuele steunmaatregelen voor ondernemingen;
10. meent dat een groter online informatieportaal en een betere bewustmaking van steunregelingen het aantal kmo's in de EU dat internationaal opereert waarschijnlijk substantieel zullen vergroten, zeker als deze worden aangevuld met een strategie die gericht is op die kmo's die hun potentieel op dit gebied nog niet hebben ingezien;
11. is van mening dat in de mededeling weliswaar een poging wordt gedaan om in te gaan op de moeilijkheden die kmo's ondervinden bij het ontwaren van zakelijke kansen in het buitenland, maar onvoldoende uit de verf komt dat begeleiding, advisering en stimulering van kmo's naar internationalisering een zaak zijn die op de weg van de overheid ligt; is van mening dat de EU, ook hier in overleg met de lidstaten, stimulansen voor ontwikkeling van kmo's in strategische sectoren proactief moet ondersteunen en bevorderen, door reeds bestaande initiatieven meerwaarde te geven, in het bijzonder wanneer het gaat om productieactiviteiten met een hoge toegevoegde waarde, die een concurrentievoorsprong hebben ten opzichte van opkomende economieën; benadrukt derhalve de noodzaak om veelbelovende nichemarkten te identificeren, iets waarmee in andere beleidsdocumenten van de EU reeds een begin is gemaakt, zoals het verslag van de groep op hoog niveau inzake sleuteltechnologieën;
12. dringt er bij de lidstaten op aan om een enkelvoudig netwerk van exporthelpdesks op lokaal en regionaal niveau, die opereren in samenwerking met bedrijven, kamers van koophandel, universiteiten en andere betrokken actoren, te omarmen, zodat kmo's één enkele gemakkelijk te vinden gesprekspartner hebben en in hun eigen taal en voor direct gebruik raad op maat en economische analyses van buitenlandse markten, informatie met betrekking tot hulpmogelijkheden, exportkansen, bestaande (tarifaire en non-tarifaire) handelsbelemmeringen, geldende investeringsbeschermings- en geschillenregelingen, administratieve formaliteiten en concurrenten op markten in derde landen, kunnen ontvangen; meent dat deze helpdesks moeten bijdragen aan de uitwisseling van goede praktijken overeenkomstig het Handvest voor kleine en middelgrote ondernemingen;

13. beveelt aan om meer informatie te richten op kleine en micro-ondernemingen, aangezien dit de kmo-groepering is die het minst internationaal actief is en zich het minst bewust is van haar exportpotentieel en van de voordelen die zij zou kunnen halen uit internationalisering;
14. benadrukt dat in de mededeling de verschillen tussen de sectoren onderkend hadden moeten worden, daar de internationalisering van kmo's in de dienstensector fundamenteel anders is dan die van kmo's in de industriesector; wijst erop dat veel kmo's in de dienstensector, waar verreweg de meeste kmo's worden aangetroffen, vaak geen kritische omvang hoeven te bereiken om te beginnen met exporteren en heel veel vruchten zouden plukken van meer open regels en toegang tot ICT in de doellanden, terwijl de kmo's in de industriesector meer baat hebben bij betere voorwaarden voor vervoer, logistiek en handelsfacilitering;
15. wijst erop dat het meeste overheidsbeleid ter ondersteuning van de internationalisering van kmo's in de EU gericht is op de maakindustrie, en beveelt derhalve aan dit beleid om te buigen om rekening te kunnen houden met de anders geaarde behoeften van kmo's in de dienstensector; acht het in het bijzonder raadzaam om het vereiste van een minimum-omvang voor de handelsondersteuningsprogramma's ten behoeve van kmo's te heroverwegen, omdat deze programma's gewoonlijk uitgaan van het exportmodel van een kmo in de industriesector, waar activiteitsuitbreiding naar het buitenland alleen mogelijk is wanneer het bedrijf een kritische omvang heeft bereikt;
16. onderstreept dat instrumenten die thans beschikbaar zijn voor alle EU-bedrijven wanneer zij exporteren, zoals de databank markttoegang en de exporthelpdesk, dienen te worden aangepast om aan te sluiten op de behoeften van kmo's; is ingenomen met de opening van een speciale helpdesk voor kmo's voor kwesties inzake handelsbeschermende instrumenten (de HBI-helpdesk voor kmo's); beveelt een grotere samenhang aan tussen de verschillende structuren die Europese kmo's begeleiden in derde landen;
17. is van mening dat via het gemeenschappelijke handelsbeleid van de EU - of indien nodig en haalbaar, enig ander geschikt EU-instrument - praktische en kosteneffectieve oplossingen moeten worden uitgewerkt en uitgevoerd om kmo's te helpen het tekort aan arbeidskapitaal te overwinnen, in het bijzonder kapitaal om de benodigde eerste investeringen te doen en om de export te gaan financieren;
18. is van mening dat er een effectief gebruik moet worden gemaakt van bestaande nationale structuren, maar dat er ook EU-initiatieven nodig zijn op derde markten zodra een meerwaarde aan te tonen is; moedigt samenwerking aan tussen deskundigen in zowel de publieke als private sfeer, met inbegrip van de EU-markttoegangsteams; is het ermee eens dat kmo's uit sommige kleinere en nieuwere lidstaten in het nadeel zijn omdat het hen ontbreekt aan diplomatieke vertegenwoordiging, ervaren partners, of allebei op sommige markten in derde landen; benadrukt niettemin dat EU-initiatieven zich niet mogen bemoeien met de concurrentie tussen uit verschillende lidstaten afkomstige individuele bedrijven op markten in derde landen;
19. benadrukt dat internationalisering van kmo's een proces is, en dat kmo's in hun streven naar succes ondersteuningsdiensten nodig hebben, niet alleen op markten in derde landen maar ook op lokaal niveau; onderkent dat op markten van derde landen een

gemeenschappelijke inspanning van de EU op gebied van lobbying, handelspolitiek en markttoegang en aanvullende programma's tegen marktfalen een aanzienlijke meerwaarde zouden kunnen geven aan dit proces;

20. acht het raadzaam dat bestaande kmo-centra in de EU alleen worden uitgebreid nadat is beoordeeld in hoeverre de bestaande centra doeltreffend en in overeenstemming met de algemene leidende beginselen functioneren; wijst erop dat deze centra beter zouden functioneren in verbinding met gezamenlijke helpdesks die op behoeften zijn toegesneden en als one-stop-shops dienen met één enkel aanspreekpunt voor kmo's uit de EU in derde landen; is van mening dat EU-initiatieven zich moeten richten op gebieden waar kmo's werkelijk actief zijn;
21. roept op tot een duidelijker definitie van kmo-prioriteitsmarkten, op basis van de agenda van de EU-handelsonderhandelingen; herinnert eraan dat prioriteitsmarkten natuurlijk ook hogegroeiemarkten, zoals de BRIC-landen, moeten omvatten, maar dat daarbij tevens rekening moet worden gehouden met de perceptie van kmo's wat betreft hun internationaliseringskansen in de ontwikkelde landen en buurregio's; ziet daarom de groei van markten van ontvangst en de hiaten in bestaande ondersteuningsstructuren als de belangrijkste criteria voor het maken van een lijst van prioriteitsmarkten; beveelt aan dat buurlanden van de EU, vooral die in de westelijke Balkan en in het Middellandse Zeegebied, of de aan de EU grenzende landen, aan de lijst worden toegevoegd, omdat de meeste kmo's in eerste instantie naar handelspartners in buurlanden exporteren en omdat de handel met de EU van groot belang is voor groei en stabiliteit in deze landen;
22. dringt er bij de Commissie op aan om ervoor te zorgen dat de specifieke behoeften en belangen van kmo's hun weerslag vinden in alle handelsonderhandelingen; wijst erop dat dit ook betekent dat moet worden nagegaan op welke onderhandelingsgebieden kmo's harder door de problemen getroffen worden dan andere bedrijfscategorieën en dat tijdens de onderhandelingen over handelsovereenkomsten met derde landen hier de aandacht op wordt toegespitst; schaaft zich achter een hervorming van het multilaterale raamwerk dat moet zorgen voor het betrekken van kmo's bij de WHO en snellere arbitrage en beslechting van geschillen voor kmo's;
23. benadrukt dat investeren in het buitenland de meest uitdagende vorm van internationalisering is voor kmo's; beveelt aan dat de EU, als zij in de toekomst gaat onderhandelen over bilaterale investeringsverdragen, rekening houdt met de behoefte van kmo's aan meer veiligheid met betrekking tot hun rechtstreekse buitenlandse investeringen;
24. beschouwt betere, goedkopere en snellere toegang van kmo's tot antidumpingprocedures als essentieel voor betere bescherming van kmo's tegen oneerlijke handelspraktijken van handelspartners; verzoekt de Commissie om hiermee naar behoren rekening te houden bij de hervorming van de handelsbeschermingsinstrumenten van de EU;
25. onderstreept dat kmo's de middelen missen om op te kunnen treden tegen inbreuken op intellectuele eigendomsrechten (IPR) die zij op derde markten te verduren hebben; roept op tot concrete initiatieven van de kant van de EU om de bescherming van de intellectuele eigendomsrechten (IER) van kmo's in derde landen te verbeteren, zoals is bereikt met de IPR-helpdesk voor kmo's in China; merkt op dat de helpdesk in deze vorm thans bij wijze

van proef wordt uitgebreid tot een selectie van ASEAN- en Zuid-Amerikaanse landen; onderstreept dat er een behoorlijke evaluatie van bestaande helpdesks moet worden uitgevoerd, met het oog op een optimaal functioneren van het model voordat dit verder wordt uitgebreid; vraagt de Commissie met klem om zodra uit deze beoordeling lering is getrokken, soortgelijke helpdesks in te richten op prioritaire markten waar intellectuele eigendomsrechten een belangrijke kwestie uitmaken; verzoekt de Commissie en de lidstaten om versterking van de douanesamenwerking in de EU en met derde landen op het gebied van inbeslagneming van namaakgoederen en de vereenvoudiging van douaneprocedures;

26. verwacht dat de Commissie initiatieven neemt om te bereiken dat kmo's in de EU op dezelfde voet als andere ondernemingen toegang krijgen tot overheidsopdrachten op derde markten; hoopt dat het onlangs gepubliceerd voorstel voor een verordening betreffende de EU-markt voor overheidsopdrachten zal zorgen voor meer wederkerigheid in openheid, hetgeen de EU-kmo's ten goede zou komen; verzoekt dat de EU een ambitieus gemeenschappelijk industrieel beleid ontwikkeld dat gebaseerd is op het bevorderen van onderzoek en innovatie, dat profiteert van vernieuwende financieringsvormen als project bonds en die de ontwikkeling van kmo's ondersteunt, met name door toegang tot publieke aanbestedingen, om hun concurrentiekracht tegenover grote nieuwe spelers in de industrie en de onderzoekssector te behouden; roept de EU ertoe op de Europese productie op te waarderen door de consument betere kwaliteitsinformatie te verstrekken, met name door vaststelling van de verordening "oorsprongsvermelding" over de vermelding van het land van oorsprong ('made-in') van in de EU geïmporteerde producten;
27. is van mening dat met name op subnationaal niveau het plaatsen van overheidsopdrachten een effectief instrument van overheidsbeleid is om de technische innovatiecapaciteit van kmo's op nationaal niveau te ondersteunen en om deze kmo's te helpen te groeien tot het niveau dat noodzakelijk is om te gaan internationaliseren;
28. herinnert eraan dat internationale samenwerking op het gebied van regelgeving en normen de internationalisering van kmo's sterk ten goede komt omdat een deel van de aanloopkosten die deze bedrijven moeten maken om goederen of diensten op markten van derde landen te verkopen, komt te vervallen;
27. is van mening dat met name op subnationaal niveau het plaatsen van overheidsopdrachten een effectief instrument van overheidsbeleid is om de technische innovatiecapaciteit van kmo's op nationaal niveau te ondersteunen en om deze kmo's te helpen te groeien tot het niveau dat noodzakelijk is om te gaan internationaliseren;
28. herinnert eraan dat internationale samenwerking op het gebied van regelgeving en normen de internationalisering van kmo's sterk ten goede komt omdat een deel van de aanloopkosten die deze bedrijven moeten maken om goederen of diensten op markten van derde landen te verkopen, komt te vervallen;
29. is ingenomen met de initiatieven om contacten binnen het bedrijfsleven, voorzien in bilaterale vrijhandelsovereenkomsten, te bevorderen; herinnert eraan dat de uitdagingen om potentiële klanten overzee te vinden en contact met hen op te nemen, en om betrouwbare toeleveringsketens op te zetten, grote obstakels vormen voor kmo's die zich op exportmarkten willen begeven en dat met name kleine bedrijven en micro-

ondernemingen gebruik moeten maken van intermediairs om goederen in het buitenland te kunnen verkopen.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	21.6.2012
Uitslag eindstemming	+: 26 -: 2 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, John Attard-Montalto, Maria Badia i Cutchet, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Marielle de Sarnez, Harlem Désir, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Paweł Zalewski
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Amelia Andersdotter, George Sabin Cutaş, Syed Kamall, Maria Eleni Koppa, Elisabeth Köstinger, Marietje Schaake, Konrad Szymański, Jarosław Leszek Wałęsa
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Richard Ashworth, Philip Claeys, Marielle Gallo